

Kaderrichtlijn Diensten in de Interne Markt gepresenteerd

Richtlijn moet in 2010 effect resulteren

Maar liefst 21 pagina's 'Explanatory memorandum', vervolgens 15 pagina's overwegingen die tot de richtlijn hebben geleid en dan 30 pagina's wettekst. De conceptrichtlijn over diensten in de interne markt van de Europese Commissie is geen lichte kost. Een korte samenvatting op hoofdlijnen, en de eerste reacties.

Het werkstuk van Europese Commissie is een zogeheten kaderrichtlijn: een overkoepelende richtlijn met algemene bepalingen. De kaderrichtlijn wordt vervolgens nader uitgewerkt in 'gewone' richtlijnen, die op hun beurt geïmplementeerd moeten worden in de nationale wetgeving van de lidstaten. In 2010 zou de kaderrichtlijn 'full effect' moeten hebben. De richtlijn heeft betrekking op circa 50% van de totale economische activiteit in de Europese Unie.

Doel van de richtlijn is het elimineren van obstakels die in de weg staan aan zowel vrije vestiging van dienstverleners als het vrije dienstenverkeer tussen lidstaten. Dienstverleners en afnemers moeten de juridische zekerheid krijgen dat ze kunnen genieten van de 'fundamental freedoms enshrined in the Treaty'. 'The proposal covers a wide variety of economic service activities – with some exceptions, such as financial services – and applies only to service providers established in a Member State.'

Om vrije vestiging van dienstverleners te bewerkstelligen, moeten lidstaten voorzien in een 'single point of contact'. Via een dergelijk punt zou de aspirant-dienstverlener uit een andere lidstaat alle administratieve zaken – benodigd voor het opzetten, starten en runnen van zijn onderneming – moeten kunnen afhandelen. Lidstaten zijn verplicht dit zoveel mogelijk via elektronische weg te laten verlopen. Verder voorziet de kaderrichtlijn in afschaffing van remmende nationale vereisten, een zekere unificatie van 'authorization schemes' en de plicht voor lidstaten om te bekijken in hoeverre nationale wetgeving verenigbaar is met de kaderrichtlijn.

Voor wat betreft de vrijheid van dienstenverkeer gaat de kaderrichtlijn uit van het 'country of origin principle': een dienstverlener is alleen onderworpen aan het recht van de lidstaat waar hij gevestigd is. Lidstaten mogen niet een dienstverle-

ner uit een andere lidstaat het werken belemmeren, zij het dat hierop uitzonderingen mogelijk zijn: 'This principle is accompanied by derogations which are either general, or temporary or which may be applied on a case-by-case basis.'

Lidstaten zijn verder verplicht afnemers van buitenlandse dienstverleners indien nodig te helpen. Er moet een 'mechanism to provide assistance to recipients' zijn. De richtlijn strekt zich ook uit over de gezondheidszorg, en dus moeten lidstaten aan hun onderdanen duidelijk maken in welke gevallen in een andere lidstaat gemaakte ziektekosten worden vergoed.

EU-commissaris Bolkestein,

EERSTE REACTIES

De CCBE is tevreden over de kaderrichtlijn, en vooral met de daarin neergelegde 'sterkere' rol voor nationale balieorganisaties. 'Through the CCBE, the legal profession, recognised as having the most liberalised European regime, is pleased to note that the new proposal for a Directive acknowledges and strengthens the role of the Bars and Law Societies. The CCBE has always worked to facilitate the free movement of legal services and the free establishment of lawyers and will continue to do so, for the benefit of European consumers of legal services,' aldus H-J. Hellwig, president van de CCBE.

Algemeen deken Jeroen Brouwer zegt in een eerste reactie dat Nederland in zijn algemeenheid weinig moeite zal hebben met de eventuele implementatie van de richtlijn. Dat neemt niet weg dat hij een aantal vragen heeft, bijvoorbeeld over het 'country of origin principle'. 'Ook al lijken voor advocaten wat uitzonderingen te gelden, de vraag blijft hoe bijvoorbeeld een advocaat uit Estland straks in Nederland zijn diensten mag aanbieden. Hoe eenvoudig wordt het voor een consument om te weten welke "eigen" spelregels voor deze advocaat gelden? Ik weet niet zo zeker of dit country of origin-principe wel altijd in het belang is van de consument. Daar moeten we goed over nadenken.'

Blij is de deken met het bepaalde over multidisciplinaire verbanden. 'In artikel 30 staat dat de lidstaten niet allerlei belemmeringen in het leven mogen roepen voor dergelijke verbanden. Er wordt echter een uitzondering gemaakt voor "regulated professions", zoals de advocatuur. Het gebruikte criterium lijkt rechtstreeks afkomstig uit de uitspraak in de zaak-Wouters: beperkingen zijn toegestaan als dat nodig is om de naleving van beroepsregels van die gereguleerde beroepen te garanderen. Dat stemt tot tevredenheid.'

EU-commissaris Bolkestein, die aan de wieg stond van de kaderrichtlijn, spreekt van de 'belangrijkste stimulans voor de interne markt sinds haar ontstaan in 1993'. 'Sommige van de nationale restricties zijn archaisch, uiterst belastend en in strijd met het EU-recht. Deze moeten verdwijnen. (...) In het kader van de voorgestelde richtlijn moeten lidstaten hun wet- en regelgeving gezamenlijk controleren en moderniseren, zodat er een geest van samenwerking en wederzijds vertrouwen wordt opgebouwd.'

(LW)